

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Jan

Nazwisko: Kaim

Miejsce urodzenia: Starosiedlice

Data urodzenia: 17-09-1912

Imię ojca: Paweł

Imię matki: Maria

Znany/a też jako: Jan Kanty Kielczewski

urodzony/a 17- 09-1912 Starosiedlice

Imiona rodziców: Paweł Maria

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Akta sprawy kontrolno-śledczej przeciwko: Jan Kaim vel Jan Kanty Kielczewski, oskarżonemu z art. 86 §1 i 2 K.K.W.P., art. 7 Dekretu z dnia 13-06-1946, art. 6 Dekretu z dnia 13-06-1946 i art. 191 K.K. Jan Kaim został zatrzymany 24.11.1947 przez WUBP w Szczecinie. W toku śledztwa ustalono, że w okresie okupacji należał do Narodowej Organizacji Wojskowej (NOW), gdzie pełnił funkcję dowódcy specjalnego plutonu przy Komendzie Głównej. Oskarżony i uznany winnym tego, że „w okresie od lipca 1945 do dnia zatrzymania tj. do 24.11.1947 na terenie Polski i zagranicy, działając w zamierzeniu usunięcia przemocą Krajowej Rady Narodowej, Rządu Jedności Narodowej, Sejmu Ustawodawczego i Rządu RP, zagarnięcia ich władzy i zmiany ustroju Państwa Polskiego - brał czynny udział w nielegalnym związku >Stronnictwo Narodowe<, przywoził z zagranicznych ośrodków dyspozycyjnych instrukcje, prasę, korespondencję i fundusze dla dalszej działalności organizacyjnej SN i Delegatury w kraju, zorganizował w ramach Prezydium Zarządu Głównego SN komórkę szyfrantów i komórkę mikro-foto dla szyfrowania i fotografowania wysyłanych za granicę materiałów organizacyjnych, werbował nowych członków do pracy organizacyjnej, przetrzucał nielegalnie z kraju za granicę zdekonspirowanych działaczy narodowych, kierował siecią łączności zagranicznej, brał udział w zebraniach Komendy Głównej NZW i Prezydium SN, utrzymywał kontakty na terenie emigracyjnym z wybitnymi działaczami SN i tzw. >rządu londyńskiego<”. Na terenie kraju kontaktował się z członkami zarządu Prezydium Głównego SN, członkami Komendy Głównej NZW oraz członkami delegatury. „Od stycznia 1946 do 24.11.1947 na terenie kraju, jako kurier dyspozycyjnych ośrodków zagranicznych pod ps. >Filip< i >Wiktor<, działając na szkodę Państwa Polskiego, odbierał z Komendy Głównej NZW oraz Delegatury specjalne raporty wywiadowcze, zawierające wiadomości gospodarcze, polityczne i wojskowe, stanowiące tajemnicę państwową i wojskową jak dyslokacja jednostek Wojska Polskiego, przewożenie transportów wojskowych, odbudowa średniego i ciężkiego przemysłu, odbudowa kolei, mostów i portów, informacje z Urzędów Bezpieczeństwa i Milicji Obywatelskiej, z terenu partii politycznych i inne, które po zaszyfrowaniu i sfotografowaniu przekazywane przez zorganizowaną w tym celu sieć kurierską do dyspozycyjnych ośrodków zagranicznych. Jako obywatel polski (...) w związku ze swoją działalnością na szkodę Państwa Polskiego przyjął od osób działających w interesie obcej organizacji i wrogich Państwu Polskiemu zagranicznych ośrodków dyspozycyjnych w postaci sumy 650 dolarów, 30 funtów szterlingów i 150 tys. zł”. Za powyższe Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie, wyrokiem z 01.10.1948, skazał Jana Kaima na łączną karę śmierci z utratą praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na zawsze oraz przypadkiem mienia. Prezydent RP nie skorzystał z prawa łaski. Wyrok wykonano.

IPN BU 0259/223 t. 1-2 (1936/III), IPN BU 01236/884 (1489/3) mikrofilm.

Kaim Jan oskarżony został o przynależność do Stronnictwa Narodowego, pełnienie funkcji kuriera SN, przyjmowanie korzyści materialnych od ww. organizacji. Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie, wyrokiem z 01.10.1948, skazał Jana Kaima na łączną karę śmierci z utratą praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na zawsze oraz przepadkiem mienia. 31.03.1949 Najwyższy Sąd Wojskowy postanowił wyrok WSR w Warszawie uchylić i sprawę przekazać temu sądowi do ponownego rozpatrzenia w innym składzie sędziów. 06.05.1949 WSR w Warszawie ponownie skazał Jana Kaima na łączną karę śmierci. 24.06.1949 Najwyższy Sąd Wojskowy pozostawił skargę rewizyjną Jana Kaima bez uwzględnienia, a wyrok śmierci utrzymał w mocy (złagodzona została tylko kara utraty praw publicznych i obywatelskich praw honorowych - na 5 lat). 09.05.1949 Jan Kaim zwrócił się z prośbą do Prezydenta RP o łaskę. Prezydent decyzją z 13.07.1949 prośbę odrzucił, a Najwyższy Sąd Wojskowy nakazał „bezwłoczne wykonanie kary śmierci”. Wyrok został wykonany poprzez rozstrzelanie 18.07.1949 w więzieniu na Mokotowie. 18.12.1990 Sąd Najwyższy-Izba Wojskowa uwzględnił rewizję nadzwyczajną Ministra Sprawiedliwości i uniewinnił Jana Kaima od przypisanych mu we wcześniejszych wyrokach przestępstw.

IPN BU 944/435 (Sr. 597/49), IPN BU 1209/485 (Pn.Rew.588/90), IPN BU 3547/208, IPN BU 724/9 (V KRN 325/90).

Akta personalne osadzonego oraz księga ewidencji więźniów wojskowych. Jan Kaim nakazem Dyrektora Departamentu Śledczego MBP z 13.12.1947 został przyjęty do więzienia w Mokotowie dnia 17.12.1947. Skazany wyrokiem WSR w Warszawie z 06.05.1949 na karę śmierci. Wyrok wykonano 18.07.1949.

IPN GK 919/2670 (322/48, 62/49), IPN GK 921/29 (33/10).

Charakterystyka Nr 17. Materiały opracowane przez Wydział "C" Komendy Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej w Szczecinie na potrzeby Wydziału II Biura "C" MSW w 1974. Według „Charakterystyki Nr 316 (17) grupy przestępczej przerzutowo-szpiegowskiej bez nazwy, działającej na terenie miasta Szczecin w latach 1946-1948” Jan Kaim, pseudonim „Filip” i „Wiktor”, był „kurierem Rządu Londyńskiego” i członkiem nielegalnego „Stronnictwa Narodowego”. „Do kraju przyjechał w 1945 w początku maja - do Szczecina. Około 5 maja wyjeżdża do Krakowa, gdzie kontaktuje się w mieszkaniu niejakiego Pachli z Owocem, Komendantem Głównym Narodowej Organizacji Wojskowej, któremu obiecuje przerzut za granicę, również jego rodzinie i co znacznym członkiem Stronnictwa Narodowego w kraju. W celu realizacji tych zadań kontaktuje się z przewodnikami granicznymi Kokorzyńskim >Walterem< i Żelazko Brunonem. Kaim realizuje swój plan i przerzuca do strefy angielskiej (przez Szczecin i strefę radziecką) Owoca z rodziną, Kędzierskiego, Kiszurnę, Jabłońskiego, Litewską i innych. Lata 1945-1947 to okres nielegalnych przerzutów przez Szczecin wielu ludzi - członków nielegalnego >Stronnictwa Narodowego< oraz ich rodzin z Polski do angielskiej strefy okupacyjnej Niemiec. Kaim Jan odgrywa w tych przerzutach główną rolę - sam również kilkakrotnie przekracza nielegalnie granicę. W 1946 był nawet aresztowany przez UBP w Szczecinie i po tygodniu zwolniony. Ponieważ oskarżono go o szmugiel z czego potrafił się wykręcić. Przy ponownej próbie nielegalnego przekroczenia granicy aresztowany 21.11.1947. Sądzony 1948 przez WSR w Warszawie - skazany na karę śmierci”.

IPN BU 0181/17 (Charakterystyka Nr 17, p. 96).

Charakterystyka Nr 62, dotycząca Komendy Głównej Narodowego Zjednoczenia Wojskowego. Według charakterystyki Jan Kaim od lipca 1945 do listopada 1947 pełnił funkcję kuriera pomiędzy Prezydium SN i Komedą Główną NZW a ośrodkiem dyspozycyjnym w Londynie. Podlegał pod Wydział Łączności Komendy Głównej NZW. Występował tam pod ps. „Witold” i „Nałęcz”. Skazany został przez WSR w Warszawie na karę śmierci. Wyrok wykonano.

PN BU 0189/62 t. 1 (Charakterystyka Nr 62, p. 62).

Opracowanie Nr 178 dotyczące organizacji "Ojczyzna", okres działalności: kwiecień 1945-1948, obszar działalności: Poznań, Warszawa i Katowice. Materiały opracowane przez Wydział "C" Komendy Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej w Poznaniu na potrzeby Wydziału II Biura "C" MSW w 1979. Jan Kaim przechodzi w opracowaniu jako „aktywny działacz endecki” pracujący w Delegaturze Stronnictwa Narodowego w Kraju. Według charakterystyki realizował on zadania związane z werbunkiem informatorów w celu prowadzenia wywiadu politycznego, gospodarczego i wojskowego. Zorganizował komórkę mikrofotograficzną i punkt kontaktowy do dyspozycji Delegatury.

IPN BU 0185/178 (Opracowanie Nr 178, p. 194).

Charakterystyka nr 184 (faktologia) dotycząca zorganizowanej grupy przerzutowo-przemysłowej działającej w rejonie Szczecina w okresie od 1946 do 1949 roku. Jan Kaim przechodzi w aktach jako kontakt grupy przerzutowo-przemysłowej. Charakterystyki od numeru 301 do 392 i od numeru 394 do 400 (faktologie) dotyczące rozpowszechniania fałszywych wiadomości o treści antypaństwowej na terenie województw: koszalińskiego i szczecińskiego, zorganizowania grupy przerzutowo-szpiegowskiej związanej z Rządem RP na uchodźstwie. Jan Kaim przechodzi w aktach jako „kurier Rządu Londyńskiego”. Charakterystyki zostały opracowane przez KWMO w Szczecinie w 1974 roku.

IPN Sz 008/806 (1418/IV), IPN Sz 008/810 (1422/IV).

Teczka obiektowo-zagadnieniowa kryptonim "Brygada" dotycząca środowiska byłych członków Obozu Narodowo Radykalnego - Organizacji Polskiej, Narodowych Sił Zbrojnych, Narodowej Organizacji Wojskowej, Miecza i Pługa, Stronnictwa Narodowego. Jan Kaim przechodzi w sprawie jako więzień, skazany na karę śmierci za działalność w NOW.

IPN BU 00231/274 t. 6 (1288/IV t. 6, 1288/d/4).

Materiały operacyjne oraz akta śledztwa dotyczące innych osób bądź spraw w których przechodzi Jan Kaim. Jest on określany jako członek "Stronnictwa Narodowego" oraz "kurier Rządu Londyńskiego" o ps. Wiktor", skazany na śmierć w 1949 roku. W materiałach znajdują się protokoły przesłuchań Jana Kaima z 1948 roku.

IPN BU 0192/247 t. 4 (1975/III/3), IPN BU 943/138 (Sg. 35/56, So.88/55, III-Pn. 87/55/II, Cs. 33/55), IPN Po 04/1118 (7691/III, Sr. 429/49, Pr. II 47/49), IPN Wr 024/6979 (93562/II).

Akta prokuratora oraz w sprawie karnej prowadzonej przeciwko Jolancie Matus. Jan Kaim, pseudonim „Krzysiak”, „Filip”, „Wiktor”, przechodzi w sprawie karnej przeciwko Jolancie Matus. Oskarżona „działając na szkodę Państwa Polskiego weszła w porozumienie z kurierem dyspozycyjnych ośrodków zagranicznych tzw. >rządu londyńskiego< Kaimem Janem ps. Wiktor i innymi, a następnie czyniła starania w celu skontaktowania ich z ukrywającym się przed władzami prezesem nielegalnej organizacji >Stronnictwo Narodowe< w Polsce ks. Matusem Władysławem dla umożliwienia mu przedostania się drogą nielegalną za granicę”. Jolanta Matus została uznana winną tego, że w 1947 roku „otrzymawszy wiarygodną wiadomość, że Kaim Jan ps. >Wiktor< jest członkiem nielegalnej organizacji mającej na celu zmianę przemocą istniejącego ustroju Państwa Polskiego tj. zbrodnię, nie zawiadomiła natychmiast o tym władzy powołanej do ścigania przestępstw”.

IPN Kr 110/3328 (Sr 525/49, Pr 942/48), IPN Kr 111/1349 (Pr 942/48).

Teczka ewidencyjna/sprawa ewidencyjno-obszernościowa dotycząca Barbary Jachman, prowadzona przez Sekcję III PUdsBP w Wałbrzychu. Materiały operacyjne dotyczące byłej dysponentki lokalu kontaktowego Narodowej Organizacji Wojskowej na terenie Warszawy. Figurantka, będąc w szeregach NOW, pracowała równocześnie w niemieckiej policji kryminalnej. Pozostawała w bliskich kontaktach z przedwojennym działaczem Stronnictwa Narodowego (a następnie NOW) Janem Kaimem. Według akt spowodowała uwolnienie Jana Kaima, aresztowanego przez Kripo. W kolejnych latach korespondowała z rodziną Kaima przebywającą w zachodniej Europie. Jan Kaim został skazany w 1949 na karę śmierci za działalność szpiegowską.

IPN Wr 024/6979 (93562/II).

Szczałki ś.p. Jana Kaima zostały odnalezione
23.05.2013 na Cmentarzu Powązki Wojskowe
Kwatera Ł. ("Łączka"). Data identyfikacji 09.06.2016.

Baza Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN
„Odnalezieni”:
<https://poszukiwania.ipn.gov.pl/bbp/odnalezieni/473,Jan-Kaim.html>